

[Poul H. Møller.]

retten som forrykt, og når den generaldirektør udtaler sig sådan, så må vi jo tro, at der er noget om snakken.

Det er sikkert rigtigt, at loven om ophavsretten ikke er fulgt med tiden, den har ikke kunnet tage højde for den tekniske udvikling, der har fundet sted. Vi har f. eks. i dag noget, der hedder videobåndoptagere, som kan tappe f. eks. tv-udsendelser, og så oplever vi det mærkværdige, at man kan godt optage dem, men man kan ikke fremvise dem i en forening f. eks., for så kommer ophavsretten ind og spærrer. Det finder vi er urimeligt. Jeg har en begrundet fornemmelse af, at denne ophavsretsbestemmelse overtrædes daglig i vore skoler f. eks. Man kan ikke indrette en timeplan, så man altid kan sende disse udsendelser på udsendelsestidspunktet, men man tapper dem og sender dem, som det passer ind i de forskellige skolers timeplan. Det er en klar overtrædelse af disse bestemmelser, men det gør man.

Det samme gælder, som det også er nævnt i bemærkningerne til forslaget her, med hensyn til sømændene, som ikke kan modtage udsendelserne direkte, men som skulle kunne have adgang til at modtage dem derude på havene. Det er der ikke mulighed for nu, det har østre landsret jo talt sit tydelige sprog om. Derfor er det meget, meget vigtigt, at der kommer en ændring i disse bestemmelser.

Den kunstneriske ophavsret er jo et farligt gebet overhovedet at komme ind på, men jeg må erkende, at det ofte føles utåleligt i vor tid på mange områder. En bilende kunstner f. eks. får jo ikke honorar, hver gang hans maleri eller skulptur beses. Han har fået betaling for sin kunstneriske fremstilling én gang for alle. Men selvfølgelig, er der tale om en kommerciel udnyttelse af hans kunstværk, så er det straks noget andet.

Det er at håbe, at man kan nå frem til noget lignende, en engangsydelse til en kunstner, men selvfølgelig med en begrænset beskyttelse af kunstværket, at man kan nå frem til det gennem disse udvalg, som kulturministeren har omtalt, og som netop arbejder på at revidere loven, alt efter som forholdene gør det ønskeligt.

Vi håber på, at vi kan få et arbejde i gang

også i et udvalg. Vi kan ikke fuldt tilslutte os det forslag, som ligger på bordet her fra fremskridtspartiet, fordi der er tale om en indsnævring af ophavsrettens grænser, og vi mener, at der i stedet for indsnævring skal tales om en revision. Eventuelt kan vi nævne ordet ændring. Det er klart, at der er kunstværker, som må have krav på beskyttelse også fremover. Men vi håber på at kunne medvirke til en fornuftig revision af disse bestemmelser.

Ib Nørlund (DKP):

Vi kan ikke støtte det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

For os at se har ophavsretten sin begrundelse i, at folk skal have deres arbejde betalt, og det gælder også dem, der fremstiller litterære og kunstneriske værker. Men det er en vanskelig ting at gøre i et samfund, der er indrettet som vores, hvor alt for meget gøres til genstand for forskellig sjakren. Derfor sker der også det, at mange kunstneriske frembringelser af helt andre udnyttes til deres private fordel. Derfor er det givet, at man må beskytte de egentlige frembringers ret til også at få fordele af, hvad de har skabt.

Samfundet kunne måske indrettes på mange andre måder — det kan det — som kunne sikre en helt anden form for sådan aflønning af den indsats, der er gjort, men så længe det er kapitalistiske forhold, der er rådende, så kan man ikke byde litterært og kunstnerisk skabende en ophævelse af ophavsretten eller noget, der tenderer i den retning.

For så vidt er jeg tilbøjelig til bare at opfatte fremskridtspartiets initiativ her som et nyt udtryk for den fremgangsmåde at rette angreb på grupper, som man mener er mere eller mindre isolerede i samfundet, og som man kan tillade sig at huje efter. Det kunne også selve den meget flydende karakter af forslagets affatning give begrundelse for at antage.

Men jeg kan nu ikke bare lade det have sit forblivende ved det, for det er klart, at der også er reelle problemer omkring ophavsretten. Det har ministeren så sandelig sørget for her i de sidste dage ved den ganske usigeligt meningsløse udnyttelse af ophavsretsbestemmelserne, som er blevet foretaget i sagen om Jens Jørgen Thorsens film.